

Sairaalassa herkästi leviävät gastroenteriitit: norovirus ja *Clostridium difficile*

Epäilyn kriteerit:	
Norovirus	1. Kotisyntyiset oireet: raju akuutti oksennus- ja ripulitauti – erityisesti jos norovirusta on ollut liikkeellä. 2. Sairaalasynnyiset oireet: oireilu (raju oksennus/ripuli) alkaa > 72h sairaalaan tulosta tai osastolla toisella potilaalla on saman taudin oireita.
Clostridium difficile	1. Kotona alkanut ripuli potilaalla, joka on saanut systeemimikrobilääkitystä 6 viikon sisällä 2. Mikä tahansa sairaalassa alkanut ripuli.
Norovirus ja <i>Clostridium difficile</i> leviävät pääasiassa kosketustartuntana, uloste-käsi-suureittä henkilöstä toiseen. Tartunta on mahdollinen myös kontaminoituneiden pintojen välityksellä. Norovirus voi myös aerosoloitua oksennuksesta. Tavanomaisten varotoimien lisäksi noudatetaan kosketusvarotoimia (käytetään suojakäsineitä ja hihallista suojaesiliinaa tai -takkaa sekä kirurgista suu-nenäsuojainta lähihoidossa eriteroiskevaaran takia). Tiedota muita hoitoon osallistuvia varotoimista, ks. potilaan kuljetus sairaalassa. Apotti-potilastietojärjestelmässä infektiovarotoimet merkitään rakenteisesti järjestelmään ja ne näkyvät potilaan tietopalkissa (vasemmalla).	
Varotoimien kesto	1. Norovirus: 48 tuntia oireiden päättymisestä, altistuneilla 48 h kontaktista oireilevaan 2. <i>Clostridium difficile</i>: 48 tuntia oireiden päättymisestä, altistuneilla tavanomaiset varotoimet ja oireiseuranta
Huone	1 hh jossa oma wc. Jos oireisille ei ole yhden hengen huonetta, voidaan kohortoida samaan huoneeseen samaa tautia sairastavat. Norovirusepidemiassa samaa tautia sairastavat, tautiepäilyt ja altistuneet voidaan tarvittaessa kohortoida samaan huoneeseen
Tiedottaminen ja ohjaus	Huoneen sisäoveen tai sulkutilaan laitetaan gastroenteriittipotilaan kosketusvarotoimikyltti. Laboratorionäytetilauksiin merkitään <i>kosketusvarotoimet</i>. Jatkohoitopaikkoja ja toimenpideyksiköitä tiedotetaan varotoimista. Välttämättömät vierailut henkilökunnan ohjauksessa.

Potilassiirrot	Katso: Potilaan kuljetus sairaalassa. Oireisen noroviruspotilaan siirto eri yksikköön vain välttämättömässä tapauksessa.
Käsihygienia	Hoidettaessa noropotilasta suositellaan käytettäväksi käsihuuhteena 90% alkoholi-huuhdetta. Desinfioi kädet (Desinfektio-tekniikka) ja pue/vaihda suojakäsineet • Ennen kuin kosketat potilasta tai hoitoympäristöä (1) • Juuri ennen aseptista toimenpidettä (2) • Heti eritteiden käsittelyn jälkeen (3) Riisuttuasi suojakäsineet potilaan luota tai huoneesta lähtiessäsi (4) pese kädet vedellä ja saippualla ennen käsien desinfioimista.
Potilas- ja vuodevaatteet	Potilas- ja vuodevaatteet vaihdetaan päivittäin ja tarvittaessa.
Tutkimus- ja hoitovälineet	Huoneeseen varataan potilaskohtaiset välineet
Likapyykki	Eritteinen pyykki pakataan ensin sulavaan pyykkipussiin ja sen jälkeen muovipussiin.
Siivous ja desinfektioaineet	Eritetahrat: Eritetahra imeytetään ensin kertakäyttöliinaan, minkä jälkeen alue pyyhitään pintadesinfektioaineella eli 3,5 % peroksygeenilla (Oxivir®) tai kloori 1000 ppm:llä.) Siivous: Huone siivotaan viimeisenä huonekohtaisilla siivousvälineillä ja desinfektioaineella Desinfektioaineet: 1) Norovirus: Virkon 1%, Kloori 1000 ppm tai Oxivir Plus 3,5 % 2) Clostridium difficile: Kloori 1000 ppm tai Oxivir 15 % Erityisen huolella puhdistetaan huoneen kosketuspinnat ja saniteetitilat. Huoneen loppusiivous tehdään, kun potilaat ovat poistuneet, tai kun oireiden loppumisesta on kulunut 48 tuntia. Epidemiatilanteissa myös henkilökunnan tauko- ja saniteetitilat siivotaan desinfektioaineella.

Potilaan käsihygienia	Potilaita ohjataan käsien vesi-saippuapesussa sekä desinfioimaan kädet alkoholihuuhteella.
Epidemiatilanne	Norovirus: Epidemiaepäilyssä ota yhteys hygieniahoitajaan. Mahdollisesta näytteenotosta sovitaan infektio lääkäriin tai hygieniahoitajan kanssa. Sairastuneet potilaat ja henkilökunta kirjataan seurantarivillistalle, jonka löydät tämän ohjeen lopusta. Vierailuja rajoitetaan. <i>Clostridium difficile</i>: Epidemiaepäilyssä ota yhteys hygieniahoitajaan. Vain oireisista potilaista otetaan <i>Clostridium difficile</i> -ulostenäyte –CldTNhO 6141

